

hemmelig Artikel i Konventionen om Sveaborgs Overgivelse faaet Løfte om, at de Udgifter til at forbedre Fæstningen, saa at den blev forsvarsdygtig, som han personlig havde paataget sig, da Krigskassen var tom, skulde blive betalte af den russiske Regering. Efter Kapitulationen gjorde Cronstedt ikke nogen Hemmelighed heraf, og først efter gentagne Besøg i Ministerierne i St. Petersburg og mod Forevisning af Kvitteringer for de paagældende Udgifter lykkedes det ham at faa udbetalt den lovede Sum, der beløb sig til 100000 Rigsdaler Banko.

Helsingfors, 3. Maj 1911.

Nyt fra historisk Videnskab i Ind- og Udland.

Sophus Gjellerups Forfattervirksomhed har ikke været stor eller omfattende, men dog har han indtaget en ejendommelig og fortjenstfuld Plads i vor historiske Litteratur. Han var født 1838, blev 1864 teologisk Kandidat og ernærede sig længe ved Undervisning. Ved Siden heraf havde han dog drevet alvorlige Studier, og 1868—70 udkom hans Biografi af *Biskop Jens Dinesen Jersin*. Den vakte med Rette en betydelig Opsigt, viste en Forfatter, der med grundigt Arbejde forenede selvstændigt Syn paa Danmarks Kirke- og Skoleforhold i det 17de Aarh.'s første Tid, varm Kærlighed til hin Perodes aandelige Fænomener og fin psykologisk Sans. Ganske lignende Indtryk fik man af hans Afhandling om *Samfundsforholdene, især Opdragelsen, hos den danske Adel i Tiden 1536—1660* (i *Historisk Tidsskrift* 4. R. IV, 1873), som kastede nyt Lys over mange Forhold. Bogen om Jersin havde skaffet ham en Anerkendelse ved hans Valg 1870 til Medlem af Historisk Forenings Bestyrelse, en Plads som han beklædte i 25 Aar. Sammen med C. F. Bricka begyndte han 1874

Udgaven af de gamle Ligprædikener under Titlen: *Den danske Adel i det 16. og 17. Aarh.*, hvilken dog til hans og Brickas Skuffelse maatte standse med 1ste Bind. Fra 1872 var han blevet knyttet til Redaktionen af *Bibliotheca Danica* og fortsatte dermed til han 1879 blev Assistent ved Universitetsbiblioteket. 1893 blev han Underbibliotekar og 1907 Bibliotekar. Her i Tidsskriftet skrev han endnu dygtige Afhandlinger om *De soranske Stiftelser* (4. R. VI, 1878) og Begyndelsen til en Biografi af *Henrik Holk* (5. R. IV, 1884), men denne Skildring fik han aldrig gjort færdig. Han blev tidligt gammel og træt, og hans Produktion kom saaledes ikke til at svare til, hvad den oprindeligt havde givet Udsigt til. Han døde 24. Novbr. 1910, afholdt af alle, hvem han var kommen i Berøring med.

J. A. F.

Ved Arkivsekretær Gerhard L. Groves Død 15. Febr. 1911 har dansk personal- og marinehistorisk Forskning tabt en ivrig og dygtig Arbejder. Han var født 1855, blev ansat i Rigsarkivet som Assistent 1884 og udnævntes til Arkivsekretær 1892. I Aarene 1895—97 og fra 1900 til sin Død var han Redaktør af Personalhistorisk Tidsskrift og Sekretær ved den danske Afdeling af Samfundet for dansk-norsk Genealogi og Personalhistorie. Hans øvrige litterære Virksomhed begyndte 1889 med en ny Udgave af *Rasmus Æreboes Autobiografi*: derpaa kom 1893 Udgaven af *Viceadmiral Just Juels Dagbogsoptegnelser paa hans Rejse til Rusland*, der er en højst interessant Kilde til Peter den stores Historie, og var forsynet med Noter, der bl. a. viste Udg.'s Kendskab til det russiske Sprog. 1906 var han Medarbejder ved det fortjenstfulde Skrift over *Københavns Huse og Indbyggere efter Branden 1728*, som Københavns Brandforsikring udgav, og 1908 udgav han *Oversigt over Københavns Havns Udvikling fra Christian IV's Tid til vore Dage*. Samtidigt havde hans marinehistoriske Interesse ført ham til Studier baade herhjemme og i Holland over Forholdet mellem Nederlandene og Danmark i ældre Tider. Frugter heraf blev Udgaverne af *Obdams og de Ruyters Journaler 1658—60*, udg. 1907, og